

Les sources manuscrites de la théorie de la musique (S. IX-XVI)

Paris, Bibliothèque nationale de France (*F-Pn*)

[Lat. 3713, f. 38r](#)

Transcription: Shin Nishimagi
(janvier 2007)

¹ Cum pueris volumus insinuare legere, prius eos abecedarium discere facimus in tabula, ut postquam cognoverint omnes litteras, facilius legere valeant quicquid scribitur litteris. ² Simili modo qui cantum volunt addiscere, prius oportet eos omnes voces tonorumque varietates in monacorda cognoscere. ³ Quia enim hac disciplina non utimur, tantum temporis antiphonarium discendo perdimus in quanto divinam auctoritatem et gramatice regulam scire potuissemus, ⁴ et, quod deterius est, nullo umquam spatio temporis ad tantam perfectionem venimus, ut saltem minimam antiphonam absque magistri labore scire possimus, quamque si oblivisci contigerit, nullatenus ad memoriam reformare valeamus.

*

¹ Interrogatio : *Emisperium* quid est?

1-4 PS.-ODO mus.
(*GS* 1, p. 265a-b)

² Responsum : *Emisperia* sunt duo capitella que ex utraque parte monacorde cordam tenent, que alio nomine vocantur *magade*.

1-2 Cf. BOETH.
mus. IV 18

*

Nonanoeane

¹ *Nona* dicitur a greco quod est *nus*, id est sensus, *noe*, flatus, *ane*, sursum.

² Inde *nonanoeane* dicitur ‘sensus flatum ducens ad superiora’. ³ *Oies* vel *aies* interiectiones sunt exhortatorie quasi dicatur ‘agite sursum’. ⁴ Que interiectiones apud nos interpretantur *Eia*.